

ΝΤΟΚΑΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ
ΝΕΑΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕΣΩ ΕΣΠΑ

ΑΝΩΤΑΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΕΙΡΑΙΑ

ΣΧΟΛΗ: ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ: ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

«ΝΕΑΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ»

ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΣ: ΝΤΟΚΑΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ

ΕΠΟΠΤΕΥΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΑΤΣΙΚΑΣ

ΑΘΗΝΑ 2017

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η Παρούσα πτυχιακή εργασία έχει ως σκοπό να αναδείξει την σημασία της επιχειρηματικότητας γενικότερα και κυρίως την νεανική επιχειρηματικότητα ειδικότερα, στην οικονομία και την κοινωνία της Ελλάδας αλλά και της Ευρώπης. Γίνεται μία προσπάθεια να παρουσιαστεί στους αναγνώστες με στοιχεία και επιχειρήματα ένας νέος δρόμος ανάπτυξης και απασχόλησης. Ο χαρακτήρας της εργασίας είναι συμβουλευτικός κυρίως για άτομα που έχουν σκοπό να ασχοληθούν με την επιχειρηματικότητα. Ωστόσο έχει και εκπαιδευτικό χαρακτήρα για όσους επιθυμούν να ενημερωθούν για το αντικείμενο που πραγματεύεται. Μέσω της παρουσίασης των θετικών και αρνητικών στοιχείων της νεανικής επιχειρηματικότητας, αποβλέπει στην παρακίνηση των νέων ώστε να δραστηριοποιηθούν προς αυτή την κατεύθυνση. Κρίνεται απαραίτητο, η ενασχόληση με την επιχειρηματικότητα να γίνει σε σωστές και στέρεες βάσεις, σταθμίζοντας όλους τους επιμέρους παράγοντες χωρίς βιαστικές και λάθος επιλογές.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Για να κατανοήσουμε καλύτερα και σε βάθος το θέμα της νεανικής επιχειρηματικότητας και γενικότερα τον κόσμο των επιχειρήσεων, η εργασία χωρίστηκε σε τέσσερα κεφάλαια.

Στο πρώτο κεφάλαιο γίνεται μία προσπάθεια να οριστεί η σημασία της επιχειρηματικότητας και του επιχειρηματία. Παρουσιάζονται διάφοροι ορισμοί που έχουν δοθεί κατά καιρούς από πολύ σπουδαίους οικονομολόγους και συγγραφείς που έχουν ασχοληθεί με την ανάλυση του παρόντος θέματος. Επίσης γίνεται αναφορά και ανάλυση στις έννοιες «ενδοεπιχειρηματίας» και «ενδοεπιχειρηματικότητα» με την ταυτόχρονη παρουσίαση των κοινών σημείων αλλά και διαφορών με τις παραπάνω.

Στο δεύτερο κεφάλαιο παρουσιάζονται τα είδη της επιχειρηματικότητας. Γίνεται εκτενής αναφορά στην κατάσταση που επικρατεί τόσο στην Ελλάδα όσο και στην Ευρώπη γύρω από την επιχειρηματικότητα και τα επιμέρους είδη της. Παρουσιάζεται η γυναικεία επιχειρηματικότητα, η πράσινη επιχειρηματικότητα, η κοινωνική επιχειρηματικότητα και η καινοτομία, ενώ αναλύεται η σημασία και η προσφορά τους στο κοινωνικό σύνολο.

Το τρίτο κεφάλαιο είναι αποκλειστικά αφιερωμένο στην «νεανική επιχειρηματικότητα». Γίνεται αναφορά στα χαρακτηριστικά που πρέπει να έχει ο νέος που θέλει να δραστηριοποιηθεί ως επιχειρηματίας, καθώς και στην εκπαίδευση που έχει λάβει και πόσο μπορεί αυτή να τον βοηθήσει. Τονίζεται επίσης η συμβολή που έχει στην καταπολέμηση της ανεργίας καθώς και οι παράγοντες που την επηρεάζουν.

Τέλος, στο τέταρτο κεφάλαιο παρουσιάζονται οι κύριοι χρηματοδότες της επιχειρηματικότητας. Γίνεται αναφορά στα προγράμματα που συνέβαλαν στην ανάπτυξη της Ελλάδας τα τελευταία χρόνια. Γίνεται αναφορά σε προγράμματα όπως το Γ'ΚΠΣ και το πρόγραμμα egg της Eurobank και το ΕΣΠΑ (2014-2020).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

<u>ΠΡΟΛΟΓΟΣ</u>	2
<u>ΠΕΡΙΛΗΨΗ</u>	3
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1</u>	
<u>ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑΣ</u>	
<u>1.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ</u>	6
<u>1.2 Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ</u> ...	6-7
<u>1.3 ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ</u>	7-8
<u>1.4 ΑΠΟΨΕΙΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ</u> <u>«ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑ»</u>	8-9
<u>1.5 ΕΝΔΟΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑΣ</u>	9
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2</u>	
<u>ΕΙΔΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ</u>	
<u>2.1 ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ</u>	10-11
<u>2.2 ΠΡΑΣΙΝΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ</u>	12-13
<u>2.3 ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ</u>	13-14
<u>2.4 ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ</u>	14-15
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3</u>	
<u>ΝΕΑΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ</u>	
<u>3.1 ΝΕΑΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑΣ</u>	16-17
<u>3.2 ΝΕΑΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΕΡΓΙΑ</u>	17
<u>3.3 ΝΕΑΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΤΗΝ</u> <u>ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ</u>	18
<u>3.4 ΝΕΑΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ</u>	19-20
<u>3.5 ΠΟΙΟΙ ΣΤΗΡΙΖΟΥΝ ΤΗΝ ΝΕΑΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ</u>	20-21

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΦΟΡΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΕΣΠΑ

<u>4.1 Γ' ΚΟΙΝΩΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ(Γ' ΚΠΣ)</u>	22-23
<u>4.2 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ EGG(ENTER-GROW-GO) ΤΗΣ EUROBANK</u>	23-24
<u>4.3 ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΣΥΜΦΩΝΟ ΓΙΑ ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΕΣΠΑ) 2014-2020</u> <u>ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΦΥΛΛΑΔΙΟ ΕΣΠΑ</u>	24-26

<u>ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ</u>	27
---------------------------	----

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

<u>ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1</u>	28-30
<u>ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2: ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΦΥΛΛΑΔΙΟ ΕΣΠΑ</u>	31-41

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑΣ

1.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Στον όρο επιχειρηματικότητα και στο τι αντιπροσωπεύει παρατηρείται μια διάσταση απόψεων μεταξύ των συγγραφέων που έχουν ασχοληθεί με το θέμα. Κύριος λόγος αυτής της ασυμφωνίας αποτελεί το γεγονός ότι η επιχειρηματικότητα έχει αποτελέσει αντικείμενο μελέτης πολλών και διαφορετικών επιστημών όπως η κοινωνιολογία, η ψυχολογία και η ανθρωπολογία.

Ετυμολογικά η λέξη προέρχεται από το ρήμα <<επιχειρώ>>. Η ελληνική γλώσσα προσδίδει στο ρήμα πολλές έννοιες όπως <<ενεργώ με κάποιο σκοπό>>, <<ξεκινάω κάποια δραστηριότητα>>, <<δοκιμάζω να κάνω κάτι>>. Παρόλα αυτά ένας σαφής και γενικά αποδεκτός ορισμός στην έννοια της επιχειρηματικότητας δεν μπορεί να δοθεί.

Θα μπορούσαμε να ορίσουμε την επιχειρηματικότητα ως μία δράση μέσω της οποίας ο επιχειρηματίας αναλαμβάνει μία πρωτοβουλία με σκοπό την αποκόμιση κέρδους και γενικότερα οικονομικού οφέλους από μία συγκεκριμένη δραστηριότητα. Αποτελεί δηλαδή ένα μέσω επιβίωσης καθώς και οικονομικής ανέλιξης.

1.2 Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

Όπως προαναφέρθηκε στην εισαγωγή, η έννοια της επιχειρηματικότητας έχει προσελκύσει το ενδιαφέρον διαφόρων επιστημών και πολλών συγγραφέων οι οποίοι μέσα από τα έργα τους έχουν κατά καιρούς αναφερθεί στην επιχειρηματικότητα.

Την πατρότητα του όρου, θα μπορούσε εύκολα να διεκδικήσει ο Γαλλικής καταγωγής οικονομολόγος Richard Cantillon ο οποίος αναφέρθηκε στον όρο <<entrepreneurship>> (μτφ. Επιχειρηματικότητα) ήδη από τον 17^{ος} αι. Ορίζει ουσιαστικά την επιχειρηματικότητα ως απασχόληση σε ένα αβέβαιο οικονομικό περιβάλλον. (MC Mullan & Long, 1990)

Την προηγούμενη άποψη έρχεται να αντικρούσει ο Schumpeter (1934) ο οποίος ορίζει την επιχειρηματικότητα ως μία διαδικασία μέσω της οποίας γίνεται προσπάθεια για την αποκόμιση οικονομικού οφέλους ενώ την θεωρεί σημαντικότερο γράναζι για την ανάπτυξη της οικονομίας.

Τις διάφορες απόψεις ενισχύει αυτή του Gartner (1990) σύμφωνα με τον οποίο ως επιχειρηματικότητα ορίζεται η διαδικασία της δημιουργίας μιας νέας οικονομικής οντότητας.

Στη λίστα έρχεται να προστεθεί η ιδέα του Jean Baptiste Say σύμφωνα με τον οποίο, η διαδικασία μεταφοράς των πόρων του επιχειρηματία από μία περιοχή σε μία άλλη με προοπτική να υπάρξει μεγαλύτερη παραγωγή και κατά συνέπεια μεγαλύτερα περιθώρια υψηλής οικονομικής απόδοσης προσδιορίζει την έννοια της επιχειρηματικότητας.

Μία ακόμη ενδιαφέρουσα αντίληψη εξέφρασε ο Timmons. Έτσι, ορίζει την επιχειρηματικότητα ως μία διαδικασία αναζήτησης της ευκαιρίας ενός ατόμου προκειμένου να δραστηριοποιηθεί σε κάποιον τομέα χωρίς να παίζει σημαντικό ρόλο η οικονομική επιφάνεια και οι πόροι που διαθέτει.

Παρόλα αυτά ο Baumol (1993) αν και θεωρεί απαραίτητη την επιχειρηματικότητα στην παραγωγική διαδικασία, παρουσιάζεται επιφυλακτικός για τα αποτελέσματα που μπορεί να έχει μία πρωτοβουλία. Η επιφυλακτικότητα του, δικαιολογείται από τις αλλαγές που προκύπτουν στη νομοθεσία και τη φορολογία ενώ παράλληλα τονίζει τις καταστροφικές συνέπειες για μία επιχείρηση σε ένα αβέβαιο περιβάλλον.

Τέλος, στο σύνολο έρχεται να προστεθεί η τοποθέτηση του Chrisman ο οποίος δίνει ένα πολλαπλό ορισμό. Σύμφωνα με αυτόν, η επιχειρηματικότητα έχει να κάνει είτε με τη δημιουργία μίας επιχείρησης είτε με τη διοίκηση μίας υπάρχουσας επιχείρησης είτε ακόμα στην αλλαγή προσανατολισμού μίας εταιρίας με σκοπό την αύξηση κέρδους.

1.3 ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ

Ο επιχειρηματίας ως άτομο θεωρείται ο σημαντικότερος παράγοντας της επιχειρηματικότητας. Είναι αυτός ο οποίος παίζει τον πιο σημαντικό ρόλο ώστε το εγχείρημα που ξεκινάει να πετύχει. Γίνεται έτσι σαφές ότι φέρει το μεγαλύτερο μερίδιο ευθύνης σε περίπτωση αποτυχίας.

Οι λόγοι οι οποίοι επενδύει ένα άτομο στην επιχειρηματικότητα, ως επιχειρηματίας, είναι κυρίως βιοποριστικοί. Η επιχειρηματικότητα αποτελεί δηλαδή ένα τρόπο απασχόλησης με πρωταρχικό σκοπό να αποφέρει τα προς το ζην.

Θα μπορούσαμε έτσι να πούμε, ότι επιχειρηματίας καλείται εκείνος ο οποίος έχει την ικανότητα να εντοπίζει τις ανάγκες της περιοχής στην οποία δραστηριοποιείται με σκοπό να αποκομίζει μεγαλύτερο κέρδος.

Προκειμένου ο επιχειρηματίας να επιτύχει το σκοπό του πρέπει να διαθέτει κάποια χαρακτηριστικά που θα του επιτρέπουν να ελίσσεται στην αγορά και να εφευρίσκει καινοτόμες ιδέες. Συνεπώς, το άτομο που καλείται να αναλάβει μια επιχείρηση είναι απαραίτητο να γνωρίζει σε βάθος το αντικείμενο με το οποίο θα δραστηριοποιηθεί, πριν ακόμη αναλάβει το ρίσκο της ενασχόλησης με αυτό. Ακόμη, σημαντικό είναι να γνωρίζει τη νομοθεσία και τους κανόνες που διέπουν την αγορά με μεγαλύτερη εμβάθυνση της γνώσης στη φορολογική νομοθεσία που αφορά την επιχείρηση του προκειμένου να μπορεί να ανταπεξέλθει τόσο στη σύσταση όσο και στη λειτουργία της. Η σιγουριά και η επανάπαυση σε κάθε άμεση επιτυχία των στόχων ενός εγχειρήματος θεωρούνται οι χειρότεροι αρωγοί καθώς εμποδίζουν την επίτευξη οποιασδήποτε καινοτομίας και περεταίρω εξέλιξης.

Εν κατακλείδι, ενδεχομένως το σημαντικότερο χαρακτηριστικό για κάθε ανερχόμενο επιχειρηματία, είναι η ικανότητα να αναγνωρίζει και να ανακαλύπτει έγκαιρα τα πιθανά λάθη στα οποία μπορεί να υποπέσει. Εξασφαλίζει έτσι την άμεση διόρθωση του και τη μείωση επερχόμενων κινδύνων για την επιχείρησή του.

1.4 ΑΠΟΨΕΙΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑ

Όπως και η επιχειρηματικότητα έτσι και το άτομο-εκφραστής αυτής της έννοιας που δεν είναι άλλος από τον επιχειρηματία έχει αποτελέσει θέμα διατριβής για διάφορους συγγραφείς κατά καιρούς.

Ο Ιρλανδός οικονομολόγος Richard Cantillon εκτός από την επιχειρηματικότητα, όρισε και την έννοια του επιχειρηματία ως ένα άτομο που δεν διστάζει να ρισκάρει όταν επιχειρεί ένα εγχείρημα ενώ παράλληλα, συμμετέχει ενεργά στην οικονομία της περιοχής που επιχειρεί. Ενδεχομένως η άποψη του Cantillon, παραλληλίζεται με εκείνη του Miller σύμφωνα με τον οποίο, ο επιχειρηματίας είναι εκείνος ο οποίος συγκεντρώνει και συνδυάζει χαρακτηριστικά όπως η προνοητικότητα, ενώ συγχρόνως αναλαμβάνει κινδύνους σε αβέβαιο περιβάλλον και συνεχίζει να καινοτομεί.

Μία άλλη εκδοχή της υπό μελέτη έννοιας η οποία εκφράζεται από τον Schumpeter, χαρακτηρίζει τον επιχειρηματία ως τον κύριο εκφραστή της οικονομίας αλλά και εκείνον που επιφέρει αλλαγές στην οικονομία ενώ παράλληλα προωθεί την καινοτομία.

Κατά τον Baumol η επιχειρηματικότητα και ο επιχειρηματίας είναι δύο αλληλένδετες έννοιες. Επισημαίνει, ότι για να γίνει αντιληπτή η σημασία της επιχειρηματικότητα πρέπει να κατανοηθεί πλήρως η έννοια του επιχειρηματία.

Εκ διαμέτρου αντίθετη με τους προηγούμενους ορισμούς είναι η άποψη του Gilder ο οποίος θεωρεί ότι ο επιχειρηματίας χρησιμοποιεί στην ουσία τις γνώσεις του σχετικά με τα απόκρυφα της οικονομίας έτσι ώστε να

αντιμετωπίσει τη φτώχεια και να δημιουργήσει νέες θέσεις εργασίας. Την ιδέα όμως αυτή αντικρούει η γνώμη του Drucker καθότι υποστήριξε ότι πολύ λίγοι επιχειρηματίες γνωρίζουν σε βάθος το αντικείμενο της ενασχόλησης τους με αποτέλεσμα να δημιουργούνται κίνδυνοι στην ίδια την επιχείρηση.

Μετριοπαθής μπορεί να χαρακτηριστεί η αντίληψη του Casson καθώς θεωρεί ότι ο στόχος του κέρδους είναι αυτός που οδηγεί τον επιχειρηματία να αναλαμβάνει κινδύνους, ενώ περισσότερο αόριστη είναι η θεωρία του Jean Baptiste Say που υποστήριξε ότι το άτομο που αναλαμβάνει ένα ρίσκο χωρίς να έχει την ασφάλεια και τη σιγουριά της επιτυχίας χαρακτηρίζεται ως επιχειρηματίας.

1.5 ΕΝΔΟΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑΣ

Ως μία κατηγορία επιχειρηματία τοποθετείται ο ενδοεπιχειρηματίας. Με τον όρο “ενδοεπιχειρηματίας” χαρακτηρίζεται ο υπάλληλος μίας επιχείρησης που διαθέτει μεγάλη θέληση και δίψα για δράση. Σκοπός του, είναι να ενεργεί και να αυξάνει το κέρδος της επιχείρησης. Μία ακόμη ιδιότητα του ενδοεπιχειρηματία έχει να κάνει με την ανάληψη καινοτόμων ιδεών και την ικανότητά του να τις οδηγήσει στη δημιουργία ενός έτοιμου κερδοφόρου προϊόντος. Για τη λήψη των αποφάσεων καλείτε να απευθυνθεί στη διοίκηση καθώς δεν μπορεί να λάβει πρωτοβουλίες δίχως έγκριση.

Συνεπώς ο ενδοεπιχειρηματίας αναγκάζεται να πορευτεί με τους πόρους που εγκρίνει και παρέχει η διοίκηση για τα εκάστοτε εγχειρήματά του καθώς ο επιχειρηματίας έχει την πλήρη διαχείριση των πόρων της επιχείρησης.

Όπως γίνεται έντονα αντιληπτό, η βασική διαφορά του ενδοεπιχειρηματία με τον επιχειρηματία είναι ο πολύ μεγαλύτερος κίνδυνος που αναλαμβάνει ο επιχειρηματίας. Γίνεται προφανές ότι το κόστος μίας πιθανής αποτυχίας θα είναι πολύ μεγαλύτερο στον επιχειρηματίας από ότι στον ενδοεπιχειρηματία. Για τον δεύτερο, η χειρότερη συνέπεια σε περίπτωση αποτυχίας είναι να χάσει τη θέση του, ενώ ο επιχειρηματίας μπορεί να πάθει ανεπανάρθωτη οικονομική και ηθική πληγή.

Δυσανάλογα είναι όμως και τα οφέλη που αποκομίζουν οι δύο χαρακτήρες σε περίπτωση επιτυχίας καθότι ο ενδοεπιχειρηματίας θα αρκεστεί ίσως σε κάποια προαγωγή ή κάποιο μπόνους ενώ για τον επιχειρηματία τα πλεονεκτήματα είναι πολύ περισσότερα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΕΙΔΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Η επιχειρηματικότητα είναι μία πολυσύνθετη έννοια την οποία πολλοί συγγραφείς και οικονομολόγοι έχουν προσπαθήσει να αναλύσουν. Η σημασία και ο ρόλος της στην οικονομία αλλά και στην κοινωνία είναι καθοριστική και δεδομένη. Ωστόσο για να αποσαφηνιστεί εύκολα και πιο ευδιάκριτα η επιρροή της στην κοινωνία, πραγματοποιείται η διάκρισή της σε είδη.

2.1 ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Ως γυναικεία επιχειρηματικότητα ορίζονται οι επιχειρηματικές πρωτοβουλίες από ένα συγκεκριμένο μέρος του πληθυσμού, τις γυναίκες. Είναι πλέον αποδεκτό ότι στη σύγχρονη εποχή η γυναίκα δεν αποτελεί απλά το στήριγμα του άντρα σε ότι έχει να κάνει τον οικονομικό παράγοντα. Θεωρείται ισότιμο μέλος της επιχειρηματικής κοινότητας ενώ παράλληλα είναι ικανή να συνδυάζει άψογα τις οικογενειακές υποχρεώσεις με την επιχειρηματικότητα. Για μία γυναίκα που θέλει να αφοσιωθεί εξίσου στην οικογένεια και την εργασία, είναι προφανές ότι η γυναικεία επιχειρηματικότητα μπορεί να την διευκολύνει από το να εργάζεται υπό την επίβλεψη κάποιου εργοδότη.

Το λιανικό εμπόριο και οι υπηρεσίες παροχής υπηρεσιών είναι οι κυρίαρχοι τομείς που επιλέγουν να δραστηριοποιηθούν οι γυναίκες. Ακόμη, τα τελευταία χρόνια κυρίως δραστηριοποιούνται στην παραγωγή διαφόρων προϊόντων μέσω των συνεταιρισμών που δημιουργούν κατά τόπους. Ένα ενδιαφέρον στοιχείο που προκύπτει και καταδεικνύει την προσπάθεια εναρμόνισης της εργασίας με την οικογένεια είναι αποτελεί το γεγονός ότι οι περισσότερες των γυναικών επιχειρούν στον τόπο της διαμονής τους.

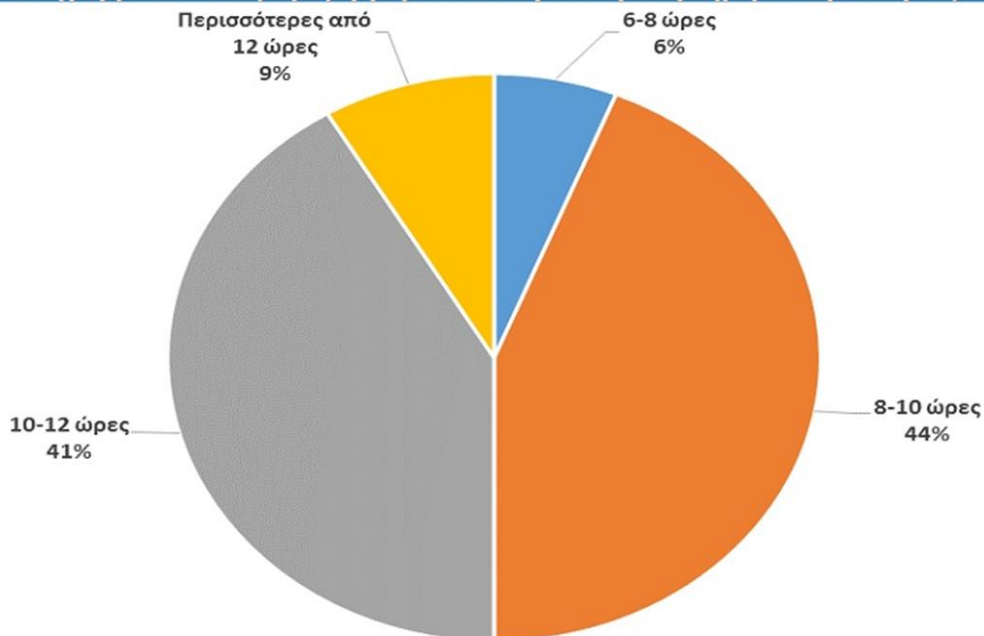
Στην Ελλάδα το 2016 πραγματοποιήθηκε μία πολύ μεγάλη αύξηση της γυναικείας επιχειρηματικότητας. Πιο συγκεκριμένα, η μελέτη της ICAPGroup¹ έδειξε ότι η γυναικεία επιχειρηματικότητα αυξήθηκε σε ποσοστό 21,1% σε σχέση με το προηγούμενο έτος γεγονός που αποκαλύπτει την αυξανόμενη πορεία του φαινομένου.

1. Η ICAP GROUP είναι εταιρία παροχής υπηρεσιών που έχει ως στόχο να συμβάλλει στην ανάπτυξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Στην ίδια μελέτη φαίνεται οι γυναίκες συναντώνται ως επικεφαλής σε μικρότερες επιχειρήσεις (με κύκλο εργασιών < 2 εκατ.) όπου μία στις τέσσερις επιχειρήσεις έχει γυναίκα επικεφαλής. Στις μεγαλύτερες εταιρίες το ποσοστό αυτό πέφτει στο 11%. Σημαντικό είναι να τονισθεί ότι από τις 16.773 εταιρίες που δημοσίευσαν ισολογισμό, οι 3.757 διοικούνται από γυναίκες. Συνεπώς, γίνεται αντιληπτό ότι ένα ποσοστό της τάξεως του 22,4% διοικείται από γυναίκες.

Άξιο στοιχείο αναφοράς αυτής της μελέτης σημειώνεται το γεγονός ότι οι γυναίκες επικεφαλής, παρά τις οικογενειακές τους υποχρεώσεις εργάζονται για λογαριασμό των εκάστοτε εταιριών σε ποσοστό 50% πάνω από 50 ώρες την εβδομάδα. Το ποσοστό αυτό αποδεικνύει την διάθεση για δουλειά και την επιθυμία για επιτυχία, στοιχείο που καθιστά το κεφάλαιο γυναίκα απαραίτητο προς αξιοποίηση από την πολιτεία και την οικονομία.

Διάγραμμα 1. Πόσες ώρες εργάζεστε κατά μέσο όρο την ημέρα στην εταιρεία;

Εικόνα 1 :Διάγραμμα ICAP GROUP, πηγή:www.protothema.gr

Στο παραπάνω διάγραμμα αποτυπώνεται μέσα από την έρευνα της ICAP GROUP η αυταπάρνηση και η θέληση των γυναικών για εργασία και επαγγελματική καταξίωση. Παρατηρούμε ότι το 85% των γυναικών παραμένει στο χώρο εργασίας μετά την παρέλευση του τυπικού οκτάωρου.

2.2 ΠΡΑΣΙΝΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Στην σύγχρονη εποχή η κάθε επιχειρηματική πρωτοβουλία θα πρέπει να εναρμονίζεται με τους κανόνες προστασίας του περιβάλλοντος. Υπάρχουν ωστόσο επιχειρηματικές πρωτοβουλίες που όχι μόνο εναρμονίζονται αλλά θέτουν σε πρώτο πλάνο της επένδυσής τους, το περιβάλλον. Συνδυάζουν δηλαδή την επιχειρηματικότητα με την προστασία του περιβάλλοντος. Αυτή η τάση αποκαλείται πράσινη επιχειρηματικότητα.

Το είδος αυτό της επιχειρηματικότητας καλύπτει δύο πολύ σημαντικές ανάγκες των πολιτών και των σύγχρονων κοινωνιών. Αυτές έχουν να κάνουν τόσο με την εξασφάλιση μιας καλής ποιότητας ζωής όσο και με την ορθή χρήση και διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος.

Σε συνδυασμό με την καινοτομία η παραγωγική διαδικασία των λεγόμενων <<πράσινων>> επιχειρήσεων πρέπει να γίνεται στα πλαίσια φιλικών πρακτικών ως προς το περιβάλλον. Αυτό με τη σειρά του ανοίγει μία αγορά προϊόντων και υπηρεσιών που θα εξυπηρετούν αυτό το σκοπό. Επομένως, θα δημιουργηθούν νέες καινοτόμες επιχειρήσεις ώστε να συμβάλλουν τα μέγιστα στην οικονομία και την κοινωνία.

Μια πράσινη επιχείρηση μπορεί να δραστηριοποιείται σε ποικίλους τομείς της οικονομίας. Μπορεί να ξεκινά με τη πρωτογενή παραγωγή βιολογικών προϊόντων, να επεκτείνεται στην παραγωγή βιολογικών τροφίμων και να φτάνει στο εμπόριο και στην επικοινωνία, καλύπτοντας ένα μεγάλο φάσμα δραστηριοτήτων και ενεργειών στις οποίες μπορεί να συμμετέχει.

Σύμφωνα με το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών στην χώρα μας αναμένεται αύξηση της πράσινης επιχειρηματικότητας. Την εκτίμηση αυτή δικαιολογούν τέσσερις λόγοι:

- Η κοινοτική και εθνική νομοθεσία γίνεται όλο και πιο αυστηρή.
- Η Ευρωπαϊκή Ένωση χρηματοδοτεί συνεχώς νέα έργα που αφορούν την έρευνα σε σχέση με τη περιβαλλοντική ανάπτυξη.
- Υπάρχει συνεχής εξέλιξη στις τεχνολογίες κατά της ρύπανσης του περιβάλλοντος και συγκεντρώνονται πολλά κεφάλαια για το σκοπό αυτό.
- Η όλη ενασχόληση με αυτούς τους τομείς της πράσινης επιχειρηματικότητας όπως είναι η βιολογικές καλλιέργειες, η προστασία των οικοσυστημάτων και η παραγωγή εναλλακτικών πηγών ενέργειας δημιουργούν πολλές θέσεις εργασίας.

Όλοι οι παραπάνω λόγοι δείχνουν ότι η πράσινη επιχειρηματικότητα αναμένεται να απασχολήσει όλο και περισσότερους επίδοξους επιχειρηματίες στο μέλλον, καθώς αν εκμεταλλευτούν σωστά τα θετικά της στοιχεία μπορεί να αποτελέσει μια πάρα πολύ συμφέρουσα δραστηριότητα.

2.3 ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Είναι ευρέως γνωστό ότι δεν υπάρχει ένας σαφής και γενικά αποδεκτός ορισμός για την έννοια της κοινωνικής επιχειρηματικότητας.

Θα μπορούσαμε ωστόσο να πούμε ότι η κοινωνική δραστηριότητα διαφέρει από την παραδοσιακή καθώς δεν έχει ως πρωταρχικό στόχο της το κέρδος. Βασική στόχευση της είναι η προσφορά στην κοινωνία, γεγονός που αφορά πολλαπλές πτυχές και διαφορετικούς τομείς. Μία τέτοια επιχείρηση, προσφέρει στην κοινωνία είτε μέσω της βοήθειας που μπορεί να παρέχει στις τέχνες, στο περιβάλλον είτε στους ίδιους τους ανθρώπους βοηθώντας τις ευπαθείς ομάδες.

Οι κοινωνικοί επιχειρηματίες διαφέρουν σε αρκετά σημεία από τους παραδοσιακούς επιχειρηματίες. Παρόλο που αμφότεροι πρέπει να αναπτύσσουν επιχειρηματικά σχέδια αυτά διαφοροποιούνται όσον αφορά το μάρκετινγκ καθώς οι κοινωνικοί επιχειρηματίες αντιδρούν στο γεγονός ότι για να προσελκύσουν πελάτες και χορηγούς θα πρέπει να γίνουν ανταγωνιστικοί (Ο. Κυριακίδου, Ε. Σαλαβού 2014).

Γίνεται επομένως αντιληπτό ότι σε μία περίοδο κρίσης τόσο στην Ελλάδα όσο και γενικότερα στην Ευρώπη η κοινωνική επιχειρηματικότητα μπορεί με τον τρόπο της να συμβάλλει με την κοινωνική και ανθρωποκεντρική προσέγγιση που διαθέτει, στη δημιουργία μίας πιο δίκαιης κοινωνίας βοηθώντας εκείνους που το έχουν ανάγκη.

Στην Ελλάδα, κύριο λόγο την κοινωνική επιχειρηματικότητα παίζουν οι κοινωνικές συνεταιριστικές επιχειρήσεις. Αυτές ασχολούνται με το εμπόριο και τα μέλη τους μπορεί να είναι είτε ιδιώτες είτε νομικά πρόσωπα. Αυτά τα μέλη έχουν ισότιμο δικαίωμα μίας ψήφου ανεξάρτητα από το εταιρικό μερίδιο που κατέχουν.

Οι κοινωνικές συνεταιριστικές επιχειρήσεις έχουν ως στόχο στην Ελλάδα να προσφέρουν εργασία στις ευπαθείς κοινωνικές ομάδες μέσω της στήριξης των ηλικιωμένων αλλά και να συμβάλλουν στην προστασία του περιβάλλοντος και την εξασφάλιση και της πολιτιστικής κληρονομιάς. Στην Ευρώπη γίνεται μία προσπάθεια την τελευταία εικοσαετία συνεργασίας των κοινωνικών επιχειρήσεων με την επένδυση των πλεονασμάτων των επιχειρήσεων για αυτό το σκοπό.

2.4 ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Η καινοτομία είναι μία έκφραση που είναι άμεσα συνυφασμένη με την επιχειρηματικότητα. Μπορούμε να πούμε μάλιστα ότι αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι αυτής. Είναι στόχος και σκοπός των επιχειρήσεων να καινοτομούν έτσι ώστε να ανταπεξέρχονται στις απαιτήσεις της αγοράς και στον υψηλό ανταγωνισμό. Ετυμολογικά η λέξη είναι σύνθετη και αποτελείται από το επίθετο καινός και το ρήμα τέμνω. Το ρήμα καινοτομώ σημαίνει «προτείνω ή εισάγω κάτι το πρωτοποριακό»². Αναφορικά με τον ορισμό του όρου ο Ο.Ο.Σ.Α³ προτείνει ότι: «καινοτομία είναι η μετατροπή μίας ιδέας σε εμπορεύσιμο προϊόν ή υπηρεσία»⁴. Ο ορισμός αυτός δίνει περισσότερη έμφαση στη διαδικασία που ακολουθείται.

Υπάρχουν ωστόσο και έχουν αποδοθεί και στο παρελθόν διάφοροι ορισμοί. Ενδεικτικός είναι ο ορισμός του Van de Ven σύμφωνα με τον οποίο η καινοτομία αφορά την ανάπτυξη και εφαρμογή νέων και πρωτοποριακών ιδεών από ανθρώπους οι οποίοι συναλλάσσονται με άλλους ανθρώπους στο πλαίσιο μίας λειτουργίας. Από την άλλη ο Michael Porter, 1990 στέκεται στο πλεονέκτημα που προσφέρει στις επιχειρήσεις η καινοτομία, με το να ψάχνουν συνεχώς νέους τρόπους παραγωγής και νέες τεχνολογίες για τα προϊόντα τους.

Ο Schumpeter, 1936, είναι ο πρώτος που εισήγαγε την καινοτομία στα οικονομικά πλαίσια και υποστήριξε τη σημασία και την αναγκαιότητα της καθώς θεωρούσε ότι το καπιταλιστικό κράτος βρισκόταν σε μία διαρκή κίνηση, επομένως ο επιχειρηματίας έπρεπε να κάνει το ίδιο. Αξίζει να σημειώσουμε ότι ο Schumpeter θεωρείται ο ιδρυτής της θεωρίας της καινοτομίας.

2.el.wiktionary.org

3.ΟΟΣΑ:Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης www.OECD.org

4.www.wikipedia.org

Πρέπει να τονισθεί ωστόσο ότι η καινοτομία δεν έχει να κάνει απαραίτητα με την παραγωγή νέων προϊόντων και υπηρεσιών. Καινοτομία μπορεί να θεωρηθεί είτε μία αλλαγή στο τρόπο παραγωγής μέσω της τεχνολογίας, είτε μία αλλαγή στην σύσταση των ήδη υπάρχοντων προϊόντων.

Συμπερασματικά προκύπτει ότι η καινοτομία θα έχει πάντοτε πρωταγωνιστικό ρόλο στην επιχειρηματικότητα και γενικότερα στην οικονομία. Με την πάροδο των χρόνων και την ανάπτυξη της τεχνολογίας η καινοτομία κρίνεται απαραίτητη καθώς συν τοις άλλος συμβάλλει στην πρόοδο και στην κάλυψη των αναγκών του πληθυσμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΝΕΑΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Η επιχειρηματικότητα αποτελεί βασικό γρανάζι της οικονομίας τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο. Είναι το βασικό στήριγμα της οικονομίας καθώς η προσφορά της δεν αρκείται μόνο σε οικονομικό επίπεδο αλλά και σε κοινωνικό καθώς εκτός από το να συντηρήσει την οικονομία βοηθά και σε άλλες παραμέτρους όπως η μείωση της ανεργίας.

Το σημαντικότερο ίσως είδος επιχειρηματικότητας είναι η νεανική επιχειρηματικότητα που ορίζεται ως η επιχειρηματικότητα η οποία συνδέει κατά κάποιον τρόπο το παρόν με το μέλλον. Βεβαίως η ρήση ότι οι νέοι αποτελούν το μέλλον του κόσμου και της ανθρωπότητας ισχύει το ίδιο και στην οικονομία.

3.1 ΝΕΑΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑΣ

Ζούμε σε μία περίοδο βαθιάς οικονομικής κρίσης τόσο σε εθνικό όσο και διεθνές επίπεδο. Αυτή η δυσάρεστη κατάσταση που έχεις ως αποτέλεσμα την αύξηση του δείκτη της ανεργίας, αναγκάζει τους νέους να στραφούν στην επιχειρηματικότητα. Η επιχειρηματικότητα είναι σαφές ότι αποτελεί από την πλευρά της ένα διαφορετικό είδος απασχόλησης.

Όταν αναφερόμαστε στη “νεανική” επιχειρηματικότητα εννοούμε της δραστηριότητα ανθρώπων που βρίσκονται στην ηλικία 18-34 ετών. Αποτελεί σαφέστατα μία πολύ δημιουργική ηλικία του ανθρώπου και θα πρέπει να συνδυάζεται με υψηλό επίπεδο θέλησης και εργατικότητας έτσι ώστε να ανταπεξέρχεται στις όποιες δυσκολίες συναντήσει στην πορεία της επιχείρησής του.

Απαραίτητο για κάθε νέο σε ηλικία επιχειρηματία είναι ο έλεγχος του νεανικού του ενθουσιασμού προκειμένου να αποφεύγει τις όποιες βιαστικές κινήσεις που είναι ικανές να προξενήσουν προβλήματα στην επένδυσή του.

Ένα σημαντικό στοιχείο που αφορά την νεανική επιχειρηματικότητα και αποτελεί συνεχώς ανασταλτικό παράγοντα είναι το κεφάλαιο. Η εύρεση πόρων είναι ίσως το πιο δύσκολο πράγμα που σε συνδυασμό με μία σειρά παραγόντων απασχολεί τους νέους.

Κάθε μελλοντικός <<νεαρός>> επιχειρηματίας, θα πρέπει να έχει σε βάθος γνώση του αντικειμένου με το οποίο έχει σκοπό να δραστηριοποιηθεί ενώ θα πρέπει να είναι σε θέση να χρησιμοποιήσει και να εκμεταλλευτεί την όποια

κατάρτιση και εκπαίδευση διαθέτει καθώς και την πιθανή εργασιακή του εμπειρία έτσι ώστε να επωφεληθεί.

Ένα σπουδαίο πλεονέκτημα των νέων λοιπόν, είναι η ίδια τους η νεότητα. Οι νέοι είναι λογικό να έχουν περισσότερη γνώση της τεχνολογίας συγκριτικά με τους μεγαλύτερους ηλικιακά. Αντιλαμβάνονται περισσότερο και πιο εύκολα τις αλλαγές της τεχνολογίας και αφουγκράζονται καλύτερα τις ανάγκες της γενιάς τους. Αυτό τους βοηθά στο να οδηγούνται στην καινοτομία η οποία όπως έχουμε αναφέρει είναι το πιο σημαντικό στοιχείο που συνοδεύει την επιχειρηματικότητα.

3.2 ΝΕΑΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΕΡΓΙΑ

Η οικονομική κρίση μαστίζει τα τελευταία χρόνια τόσο τη χώρα μας όσο και την Ευρώπη συνολικά. Αποτέλεσμα αυτής της κρίσης είναι η συνεχώς αυξανόμενη ανεργία ειδικότερα στους νέους καθότι οι θέσεις εργασίας δεν ανανεώνονται και τα πράγματα έχουν παγιωθεί. Η Ελλάδα δυστυχώς στέφεται πρωταθλήτρια στην ανεργία ανάμεσα στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης με ποσοστό 19,2% στους άντρες και 27,7% στις γυναίκες. Το μεγαλύτερο πρόβλημα αυτής της καταστροφής αντικατοπτρίζεται στους νέους που και εδώ η χώρα μας κρατάει τα πρωτεία με το ποσοστό ανεργίας στις ηλικίες μεταξύ 18-25 ετών, να βρίσκεται στο 44,2% ενώ την ίδια στιγμή στην Ευρώπη το ποσοστό αυτό βρίσκεται στο 20,9% (Eurostat, 2017). Τα στοιχεία αυτά κάνουν εύκολα αντιληπτό πως η νεανική επιχειρηματικότητα μπορεί να γίνει αρωγός ώστε να μειωθεί η ανεργία όσο το δυνατόν περισσότερο. Πέρα από την απασχόληση των ίδιων των νέων που επιχειρούν, προσφέρει και στην αύξηση των θέσεων εργασίας καθότι σπάνια μία επιχείρηση βασίζεται σε ένα άτομο.

Για να αναπτυχθεί η νεανική επιχειρηματικότητα τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, πρέπει συνεχώς να δίδονται νέα κίνητρα στους νέους. Αξίζει να σημειωθεί ότι σύμφωνα με τον γενικό διευθυντή του Κέντρου Βιώσιμης Επιχειρηματικότητας "Εξέλιξη", μόλις το 37% των νέων στην Ευρώπη προτιμούν την αυτοαπασχόληση σε σχέση με το 60% στις ΗΠΑ και στη Κίνα (Γ. Κατσουράνης 2016). Είναι λοιπόν σαφές ότι οι νέοι όντας οι άμεσοι και οι κύριοι θιγόμενοι του προβλήματος της ανεργίας πρέπει να στραφούν και σε άλλες λύσεις απασχόλησης και κυρίως στην νεανική επιχειρηματικότητα έτσι ώστε να συμβάλλουν από την πλευρά τους στην μείωση της ανεργίας και στην οικονομική ανάπτυξη.

3.3 ΝΕΑΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΤΗ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ

Η νεανική επιχειρηματικότητα όπως και όλα τα άλλα είδη επιχειρηματικότητας επηρεάζεται από πολλούς παράγοντες. Έχουν γίνει πολλές έρευνες κατά το παρελθόν με στόχο να αναδειχθούν όλοι οι παράγοντες αυτοί. Κορυφαίοι οικονομολόγοι όπως ο Mintzeberg και Kets de Vries έχουν ασχοληθεί με τους παράγοντες που επηρεάζουν την επιχειρηματικότητα.

Οι πιο σημαντικοί παράγοντες επιγραμματικά είναι οι εξής:

- Το οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον στο οποίο επιχειρεί.
- Η προσωπικότητα του επιχειρηματία.
- Το κοινωνικό υπόβαθρο και η επιρροή που ασκεί στην κοινωνία.
- Η ορθότητα και η διαδικασία λήψης των αποφάσεων.
- Η κατάρτιση και η γνώση του αντικειμένου.
- Το κεφάλαιο και οι πόροι που έχει στη διάθεσή του.
- Η καινοτομία και γενικώς η διάθεση στο να καινοτομεί.

Γίνεται σαφές από τα παραπάνω ότι η επιχειρηματικότητα δεν είναι ένα απλό πράγμα και βεβαίως δεν εξασφαλίζει την επιτυχία. Οι νέοι εκτός από τη σύσταση της επιχείρησής του θα πρέπει να είναι έτοιμοι και δυνατοί έτσι ώστε να μπορούν να αντιμετωπίσουν τις πιθανές δυσκολίες στην μετέπειτα πορεία τους. Τα πιο συνηθισμένα προβλήματα που αντιμετωπίζουν έχουν να κάνουν με την εύρεση κεφαλαίων. Σίγουρα, είναι σημαντικό στην πορεία μιας επιχείρησης ο επιχειρηματίας να μπορεί να ανταπεξέλθει οικονομικά στα επερχόμενα προβλήματα. Ανασταλτικό παράγοντα στις προσδοκίες των νέων σχετικά με τη δραστηριοποίησή τους σε επιχειρηματικούς τομείς αποτελεί το αναποτελεσματικό κράτος το οποίο με την γραφειοκρατία και την πολύ υψηλή φορολογία βάζει συνεχώς εμπόδια στους νέους που θέλουν να ασχοληθούν με την επιχειρηματικότητα.

Ένα ακόμη πρόβλημα που έχουν να αντιμετωπίσουν οι νέοι επιχειρηματίες αφορά την έλλειψη εργασιακής εμπειρίας. Είναι λογικό με επόμενο κάποιος ο οποίος επιχειρεί σε νεαρή ηλικία να μην έχει μεγάλη εργασιακή εμπειρία. Αυτό μπορεί να αποτελέσει πρόβλημα στον τρόπο που διαχειρίζεται τυχόν κρίσεις σχετικές με την πορεία του επιτεύγματος αλλά και με τους εργαζόμενους που απασχολεί.

Συμπερασματικά και λαμβάνοντας υπόψη όλα τα παραπάνω, πρέπει να γίνει σαφές ότι ο νέος που θα επιλέξει να ασχοληθεί με την επιχειρηματικότητα θα πρέπει να είναι έτοιμος να ανταπεξέλθει σε όλες τις δυσκολίες που θα προκύψουν καθώς και να επιδείξει την απαραίτητη ωριμότητα ώστε να προστατέψει την επένδυσή του.

3.4 ΝΕΑΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Βασικό κομμάτι της νεανικής επιχειρηματικότητας και πολύ σημαντικός παράγοντας που την επηρεάζει είναι η εκπαίδευση. Οι νέοι θα πρέπει να εισέρχονται στον επιχειρηματικό κόσμο έχοντας λάβει τις σωστές βάσεις τόσο από την δευτεροβάθμια όσο και από την τριτοβάθμια εκπαίδευση, έτσι ώστε να βρίσκονται στο υψηλότερο στάδιο ετοιμότητας.

Η εκπαίδευση είναι αυτή η οποία θα συμβάλλει τα μέγιστα έτσι ώστε οι νέοι να αποκτήσουν επιχειρηματική δεοντολογία και συνείδηση. Μέσω αυτής και γνωρίζοντας τα πάντα για την επιχειρηματικότητα πριν αναλάβουν κάποια πρωτοβουλία, θα κατανοήσουν τη σημασία και τον τρόπο να έχουν μία «υγιή» επιχείρηση εναρμονισμένη με τους κανόνες και τους νόμους του κράτους.

Επιπλέον μία σωστή προετοιμασία από την δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση θα εξασφαλίζει άπλετο χρόνο στους μελλοντικούς επιχειρηματίες. Αυτό θα σημαίνει ότι θα γνωρίζουν ήδη τα βασικά στοιχεία και των επιχειρήσεών τους και θα μπορούν να ασχοληθούν με το αντικείμενο της επιχείρησης με μεγαλύτερη προσοχή και ακρίβεια.

Πολλοί είναι οι οικονομολόγοι οι οποίοι κατά το παρελθόν έχουν στηρίξει την άποψη ότι η εκπαίδευση που αφορά την επιχειρηματικότητα, είναι πιο σημαντική και εξωθεί περισσότερους νέους στο να στραφούν σε αυτή σε σχέση με την πολιτική πρωτοβουλία και την αρωγή των κυβερνήσεων στους νέους που επιλέγουν να δραστηριοποιηθούν στις επιχειρήσεις.

Όλα τα ελληνικά πανεπιστήμια αυτή τη στιγμή έχουν μαθήματα που αφορούν την επιχειρηματικότητα. Σύμφωνα με τα προγράμματα σπουδών που διαθέτουν υπάρχουν πάνω από 100 μαθήματα που σχετίζονται με το θέμα μας στα πανεπιστήμια της χώρας. Το πανεπιστήμιο ωστόσο με τα περισσότερα είναι το Αριστοτέλειο πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης που διαθέτει 18.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η επιχειρηματικότητα διδάσκεται σε πολλές ενότητες και στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Η οικιακή οικονομία, η πολιτική οικονομία, οι αρχές οργάνωσης και διοίκησης επιχειρήσεων καθώς και οι αρχές οικονομικής θεωρίας είναι μαθήματα που περιέχουν κεφάλαια που αφορούν την επιχειρηματικότητα.

Όσον αφορά το μορφωτικό επίπεδο των ανθρώπων που ασχολούνται με την επιχειρηματικότητα αλλά και για να καταδείξουμε τη σημασία της εκπαίδευσης θα χρησιμοποιήσουμε την έρευνα του IOBE⁵ που αφορά τις επιχειρήσεις αρχικών σταδίων⁶. Σύμφωνα με αυτή την έρευνα λοιπόν, στους άντρες το 50% έχουν ολοκληρώσει την τριτοβάθμια εκπαίδευση, το 22,58% τη δευτεροβάθμια, μόλις το 3,49% μερική δευτεροβάθμια ενώ ένα ποσοστό της τάξεως περίπου στο 11,63% έχουν κάποιο μεταπτυχιακό ή διδακτορικό. Στις γυναίκες, το 45,24% έχει ολοκληρώσει την τριτοβάθμια εκπαίδευση, το

21,43% την δευτεροβάθμια, το 7,14% μερική δευτεροβάθμια και το 19,05% έχει κάποιο μεταπτυχιακό ή διδακτορικό.

Με μία απλή ανάγνωση γίνεται κατανοητό ότι πάνω από το 60% σε άντρες και γυναίκες που στρέφονται στην επιχειρηματικότητα έχουν κάποιο τίτλο σπουδών. Αυτό σημαίνει ότι η επιχειρηματικότητα δεν αντιμετωπίζεται ως απλά μία λύση αυτοαπασχόλησης για αυτούς που έχουν τελειώσει μόνο τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, αλλά αποτελεί πόλο έλξης όλο και περισσότερων ατόμων που κατανοούν την αναγκαιότητα της επιχειρηματικότητας καθώς και τις δυνατότητες που παρέχει.

3.5 ΠΟΙΟΙ ΣΤΗΡΙΖΟΥΝ ΤΗ ΝΕΑΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Πρέπει να γίνει σαφές ότι όταν μιλάμε για στήριξη δεν εννοούμε μόνο την οικονομική. Ειδικότερα για τους νέους η οικονομική ενίσχυση στα πρώτα τους βήματα είναι πολύ σημαντική. Ωστόσο, στα πρώτα τους βήματα, σημαντική είναι και η στήριξη που παρέχεται με άλλους τρόπους. Όπως έχει ήδη αναφερθεί, στήριξη προσφέρει και η διαρκής εκπαίδευση. Οι νέοι λοιπόν, μέσα από επιμορφωτικά σεμινάρια και σχετικές διαλέξεις έχουν τη δυνατότητα να εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους ακόμη και κατά τη διάρκεια των επιχειρηματικών τους δραστηριοτήτων. Υπάρχουν βεβαίως διαγωνισμοί και επιβραβεύσεις από τα οποία οι συμμετέχοντες λαμβάνουν ηθική κυρίως στήριξη έτσι ώστε να συνεχίσουν την προσπάθεια και το έργο τους.

Μία απλή έρευνα στο διαδίκτυο μας εμφανίζει πάρα πολλούς φορείς και ΜΚΟ⁷ που στηρίζουν με τον ένα ή τον άλλο τρόπο την νεανική επιχειρηματικότητα. Κάποιους από αυτούς θα αναφέρουμε και εμείς παρακάτω.

5.ΙΟΒΕ: Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών

6.Επιχειρηματικότητα αρχικών σταδίων: Αφορά τα άτομα 18-64 ετών που βρίσκονται στο στάδιο εκκίνησης ενός νέου εγχειρήματος. Είναι οι «επίδοξοι» επιχειρηματίες που βρίσκονται στο αρχικό στάδιο και οι νέοι επιχειρηματίες που η δραστηριότητά τους δεν ξεπερνά τους 42 μήνες.

7.ΜΚΟ: ο ορισμός της Παγκόσμιας Τράπεζας αναφέρει τις ΜΚΟ ως ιδιωτικές πρωτοβουλίες με στόχο τη στήριξη των αδυνάτων, την προστασία του περιβάλλοντος και της κοινωνίας. (el.wikipedia.org)

Οι φορείς που ενισχύουν την επιχειρηματικότητα, είναι το Getbusy.gr το οποίο είναι πρωτοβουλία της Microsoft. Το Startup Greece προσφέρει πληροφόρηση και δικτύωση με στόχο την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας στην Ελλάδα. Η Ελληνική Ένωση Νεοφυών Επιχειρήσεων (ΕΕΝΕ) είναι φορέας που ιδρύθηκε από Έλληνες επιχειρηματίες. Μεγάλη προσφορά έχει ο Σύνδεσμος Ελλήνων Βιομηχάνων (ΣΕΒ). Υπάρχουν βεβαίως το Παρατηρητήριο Νεανικής Επιχειρηματικότητας, το Youthnet.Hellas και η Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς που ασχολούνται αμιγώς με τη νεανική επιχειρηματικότητα.

Από την άλλη πλευρά και όσον αφορά την χρηματοδότηση εκτός από τις τράπεζες, ο πιο σημαντικός χρηματοδότης είναι το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (ΕΣΠΑ) το οποίο αποτελεί κύριο αιμοδότη για πολλές νέες επιχειρήσεις.

Από όλα τα παραπάνω προκύπτει το συμπέρασμα ότι ο νέος που θα επιλέξει να δραστηριοποιηθεί στον επιχειρηματικό κόσμο, εκτός από τις δεδομένες δυσκολίες και τα εμπόδια που θα συναντήσει, θα έχει και βοήθεια από φορείς αλλά ακόμη και από το κράτος σε πολλές περιπτώσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΦΟΡΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΕΣΠΑ

Ο πιο σημαντικός τρόπος στήριξης στην επιχειρηματικότητα, και ειδικότερα στη νεανική επιχειρηματικότητα, είναι η χρηματοδότηση. Όπως έχει προαναφερθεί το πιο μεγάλο εμπόδιο των νέων που επιλέγουν να ασχοληθούν με την επιχειρηματικότητα είναι η χρηματοδότηση. Η εύρεση κεφαλαίων είναι πολλές φορές ανασταλτικός παράγοντας για τους νέους έτσι ώστε να αναλάβουν κάποια επιχειρηματική πρωτοβουλία.

Υπάρχουν παρόλα ταύτα φορείς που επενδύουν στη νεανική επιχειρηματικότητα και με την αρωγή των κυβερνήσεων αλλά και γενικότερα της Ευρωπαϊκής Ένωσης προσφέρουν μεγάλα κεφάλαια με τη μορφή επιχορηγήσεων και δανείων στους νέους που σκοπεύουν στη ενασχόληση με την επιχειρηματικότητα. Κάνοντας μία έρευνα παρατηρούμε ότι ακόμη πραγματοποιούνται προγράμματα ενίσχυσης της νεανικής επιχειρηματικότητας.

4.1 Γ΄ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ (Γ΄ΚΠΣ)

Το Γ΄ Κοινωνικό Πλαίσιο Στήριξης (ΚΠΣ) αποτέλεσε τον μεγαλύτερο χρηματοδότη της επιχειρηματικότητας την περίοδο 2000-2006. Ήταν ουσιαστικά μία συμφωνία της τότε Ελληνικής κυβέρνησης με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή⁸ έτσι ώστε να επαναπροσδιοριστούν οι αναπτυξιακές προτεραιότητες της χώρας. Στόχος ήταν η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας με τη συγχρηματοδότηση από τα διαρθρωτικά ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τα ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης που σύμφωνα με το Γ΄ΚΠΣ συνέβαλαν στην χρηματοδότηση ήταν τα εξής:

- Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης-ΕΤΠΑ
- Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο-ΕΚΤ
- Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων-ΕΤΠΕ
- Χρηματοδοτικό Μέσο Προσανατολισμού της Αλιείας-ΧΜΠΑ

8.Ευρωπαϊκή Επιτροπή (commission): Είναι θεσμικό όργανο της ΕΕ, με σκοπό την προστασία των κοινοτικών συμφερόντων των κρατών-μελών.(el.wikipedia.org)

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) είχε ως στόχο την χρηματοδότηση και ενίσχυση των παραγωγικών επενδύσεων, των επενδύσεων σε υγεία και παιδεία, των ενεργειών για ενίσχυση των περιοχών της μεθόριου, των ενεργειών που έχουν να κάνουν με την προστασία του περιβάλλοντος και την ανάδειξη του ενδογενούς δυναμικού της περιφέρειας.

Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) ασχολείται με την χρηματοδότηση των ενεργειών για επαγγελματική εκπαίδευση και προσανατολισμό και είχε ως βασικό στόχο την αύξηση της απασχόλησης και την ενίσχυση της επαγγελματικής κατάρτισης.

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΤΠΕ) ενισχύει τη γεωργία στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ το Χρηματοδοτικό Μέσο Προσανατολισμού της Αλιείας (ΧΜΠΑ) έχει ως σκοπό την ενίσχυση της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας.

Πρέπει σε αυτό το σημείο να τονίσουμε ότι το Γ'ΚΠΣ αποτέλεσε το μεγαλύτερο αναπτυξιακό πρόγραμμα μέχρι εκείνη την στιγμή την Ελλάδα ενώ είχε συγχρηματοδότηση από κράτος και Ευρωπαϊκή Ένωση.

Όσον αφορά τα οικονομικά μεγέθη, πρέπει να αναφέρουμε ότι η συνολική δημόσια δαπάνη ανερχόταν σε 37,67 δις ευρώ με την ιδιωτική συμμετοχή να εκτιμάται στα 10,63 δις ευρώ. Η νεανική επιχειρηματικότητα ενισχύθηκε από το πρόγραμμα με περίπου 480.000.000 ευρώ.

4.2 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ EGG (ENTER-GROW-GO) ΤΗΣ EUROBANK

Στα πλαίσια της ενίσχυσης της νεανικής επιχειρηματικότητας και ως συνέχεια των δεσμεύσεων που είχε εξαγγείλει το 2014, η Eurobank σε συνεργασία με το Corallia σχεδίασε και δημιούργησε το πρόγραμμα egg.

Το πρόγραμμα egg(enter-grow-go) υλοποιείται από στελέχη της τράπεζας Eurobank και του Corallia υπό την εποπτεία 10 μέλους επιτροπής αποτελούμενη από διακεκριμένους επιχειρηματίες ,επιστήμονες και εμπειρογνώμονες. Το πρόγραμμα αυτό έχει εκπαιδευτικό και συγχρόνως συμβουλευτικό χαρακτήρα. Στόχος του προγράμματος είναι να προετοιμάσει τους επίδοξους επιχειρηματίες, και αποτελείται από τρία στάδια, το enter, το grow και το go.

Το πρώτο στάδιο ανάπτυξης του προγράμματος είναι το enter. Στο egg έχουν το δικαίωμα να συμμετέχουν οι νέοι και οι νέες από όλη την Ελλάδα. Μοναδικό προαπαιτούμενο είναι να έχουν καινοτόμες ιδέες και να έχουν το δικαίωμα διαμονής στην Ελλάδα σε περίπτωση που είναι πολίτες τρίτων χωρών. Για τη συμμετοχή τους, θα πρέπει να υποβάλλουν την πρότασή τους οποια θα εξετασθεί από εμπειρογνώμονες ως προς την καινοτομία την προοπτική και την βιωσιμότητα του εγχειρήματος.

Όσοι προκρίνονται από το πρώτο στάδιο αξιολόγησης και εγκρίνεται η είσοδος τους στο πρόγραμμα προχωρούν στο στάδιο grow. Σε αυτό το στάδιο τους παρέχεται η στήριξη για τη σύσταση της επιχείρησής τους. Το πρόγραμμα χωρίζεται σε κύκλους και ο κάθε κύκλος διαρκεί 12 μήνες στη διάρκεια των οποίων μπορούν να εστιάσουν στην ανάπτυξη της ιδέας τους. Έχουν επίσης τη δυνατότητα να προβούν σε συνεργασία με άλλους συμμετέχοντες του προγράμματος.

Η συμμετοχή στο πρόγραμμα ολοκληρώνεται όταν οι επιχειρήσεις είναι έτοιμες να κεφαλαιοποιήσουν τις ιδέες τους. Στο στάδιο go και όταν οι επιχειρήσεις κατορθώνουν την ωρίμανσή του επιχειρηματικού τους σχεδίου μπορούν να βγουν στην αγορά. Το πρόγραμμα παρέχει στήριξη στους συμμετέχοντες με συμβουλευτικές οικονομικές υπηρεσίες και δικτύωση με επενδυτικά σχήματα.

Το πρόγραμμα egg παρά τις αντιξοότητες στην οικονομία της χώρας έχει πετύχει σημαντικά επιτεύγματα. Συγκεκριμένα έχουν ενταχθεί στο πρόγραμμα 200 επιχειρηματίες σε 98 επιχειρηματικές ομάδες. Εξήντα καινοτόμες ιδέες έχουν μετατραπεί σε ενεργείς επιχειρήσεις ενώ 16 επιχειρήσεις έχουν βρει επενδυτές. Η Eurobank έχει χρηματοδοτήσει 10 εταιρίες με ευνοϊκούς όρους ενώ αναμένεται έγκριση για άλλες 7 επιχειρήσεις. Επίσης, 24 γυναίκες επιχειρηματίες κατέχουν θέση ευθύνης μετά από τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα ως συνιδρυτές επιχειρήσεων (B.Μακίος 2017)

4.3 ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΣΥΜΦΩΝΟ ΓΙΑ ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ(ΕΣΠΑ) 2014-2020

Ως συνέχεια του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ 2007-2013) στη διάρκεια του οποίου η Ελλάδα κατέκτησε την πρώτη θέση μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην απορρόφηση των κονδυλίων έρχεται το Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ 2014-2020).

Η Ελλάδα ήταν η πρώτη χώρα μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης που ενεργοποίησε τα νέα προγράμματα του Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ 2014-2020), ενώ μέχρι το τέλος του 2016 η ενεργοποίηση αυτών των προγραμμάτων είχε ξεπεράσει το 50% επί των συνόλων τους. Πρέπει να σημειωθεί ότι το νέο πρόγραμμα προϋπολογίσθηκε στα 26 δις ευρώ με το 20% των κονδυλίων να είναι εθνικοί πόροι και το υπόλοιπο 80% να προέρχονται από τα διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το ΕΣΠΑ χωρίζεται σε επιμέρους προγράμματα που διακρίνονται ανάλογα με τον τομέα που ενισχύουν.

Στον τομέα ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας το του Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς εισήγαγε το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ»

(ΕΠΑνεΚ). Το ΕΠΑνεΚ καλύπτει όλο το γεωγραφικό πλάτος της Ελλάδας και έχει συνολικό προϋπολογισμό 4,67 δις ευρώ εκ των οποίων τα 3,65 δις ευρώ προέρχονται από τα ταμεία Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα 1,05 δις ευρώ από πόρους του Ελληνικού κράτους.

Το ΕΠΑνεΚ έχει ως στόχο την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της καινοτομίας των επιχειρήσεων, ενώ αποτελεί βασικό στήριγμα στην προώθηση ενός μοντέλου παραγωγικότητας με στόχο την ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας μέσω της εκμετάλλευσης ιδιωτικών κεφαλαίων.

Στον παρακάτω πίνακα φαίνεται η δράση του ΕΠΑνεΚ έως τα μέσα του 2016.

	ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ Γ'ΒΑΘΜΙΑΣ	ΝΕΟΦΥΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡ/ΤΗΤΑ	ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤ. ΜΜΕ	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΜΜΕ
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	50.000.000 €	72.000.000 €	180.000.000€	220.000.000 €
ΑΡΙΘΜΟΣ ΥΠΟΒΛΗΘΕΝΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ	16.193	5.626	2552	9577
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	420.000.000 €	340.000.000 €	324.000.000€	1.2 ΔΙΣ. €
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	25.887 €	60.455 €	127.100 €	118.976 €
ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΘΑ ΕΝΙΣΧΥΘΟΥΝ	2.065	1.273	1.650	2.060

Παρατηρούμε λοιπόν ότι μέχρι τα μέσα του 2016 το ΕΠΑνεΚ ενεργοποίησε προγράμματα με συνολικό προϋπολογισμό 522.000.000 ευρώ για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας. Πρέπει να τονίσουμε ωστόσο ότι υπήρξε πολύ μεγάλη ζήτηση και ενδιαφέρον για τα προγράμματα αυτά με τις έγκυρες τάσεις να φτάνουν τις 33.948 ευρώ από τις οποίες προκρίθηκαν και θα λάβουν ενίσχυση οι 7.048 σε όλη την επικράτεια.

Με αυτό τον τρόπο συμπληρώνεται ο πρώτος κύκλος δράσεων για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας.

Ο δεύτερος κύκλος δράσεων προβλέπει ως τα μέσα Οκτωβρίου του 2016 την άμεση ενίσχυση της αυτοαπασχόλησης των πτυχιούχων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με 50 εκ. ευρώ, της νεοφυής επιχειρηματικότητας με 48 εκ. ευρώ

και της αναβάθμισης των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων με την ανάπτυξη των ικανοτήτων τους στις νέες αγορές με 140 εκ. ευρώ.

Είναι σαφές λοιπόν από όλα τα παραπάνω σε αυτό το κεφάλαιο ότι η επιχειρηματικότητα έχει στηρίγματα. Είναι εύκολα κατανοητό ότι τόσο οι κυβερνήσεις στην Ελλάδα όσο και η Ευρωπαϊκή Ένωση έχουν θέση την επιχειρηματικότητα ως πιο σημαντικό κεφάλαιο στην ανάπτυξη της οικονομίας. Οι πολιτικές που εφαρμόζονται αποδεικνύουν ότι η επιχειρηματικότητα αποτελεί έναν πολύ ισχυρό πόλο ανάπτυξης που πρέπει να στηριχθεί στο μέγιστο βαθμό.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Α)Ελληνική και Ξένη βιβλιογραφία

- 1.Καφτεράνης Χ.(2014) «Η ανάπτυξη της νεανικής επιχειρηματικότητας στην Ελλάδα με την βοήθεια των Ευρωπαϊκών και εγχώριων χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων» (Διπλωματική Εργασία, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, 2014)
- 2.Schumpeter J. 1934, «The theory of economic development». Harvard university press, Cambridge Massachusetts.
- 3.Κυριακίδου Ο. , Σαλαβού Ε. (2014), «Κοινωνική Επιχειρηματικότητα», Εκδόσεις Rosili
- 4.Ιωαννίδης Σ. , Γιωτόπουλος Ι. (2014), «η επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα 2012-2013, ενδείξεις ανάκαμψης της μικρής επιχειρηματικότητας» Αθήνα, IOBE
- 5.Αναγνωστάκη Χ., Μαστορέλης Ι. (2011), «επιχειρηματικότητα και καινοτομία. Μελέτη περιπτώσεων Ελληνικών επιχειρήσεων», πτυχιακή εργασία, ΤΕΙ ΠΑΤΡΑΣ, 2011
- 6.Κατσούδα Δ. ,(2014), «Κοινωνική και νεανική επιχειρηματικότητα», πτυχιακή εργασία, ΑΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ,2014
- 7.Παπακωνσταντίνου Β. , Μαρκοπούλου Δ. (2015), «Startups, οδηγός επιβίωσης για νέους επιχειρηματίες», εκδόσεις Σταμούλης, Αθήνα 2016
- 8.Παπαδάκης Β. (2016), «Στρατηγική των επιχειρήσεων: Ελληνική και Διεθνής εμπειρία», τόμος Α, 7^η έκδοση, εκδόσεις Μπένου, Φεβρουάριος 2016
- 9.Πετράκης Π. (2008), «Η Επιχειρηματικότητα», 2^η έκδοση, Αθήνα: Πετράκης Ε. Παναγιώτης, 2008
- 10.Σκούλας Ν. (2008), «Το εγχειρίδιο του Μικρού και Μεσαίου Επιχειρηματία», NSA, σελ.384, Μάιος 2008
- 11.Deakins D. , Freel M. ,« Επιχειρηματικότητα και μικρές επιχειρήσεις», μτφ Σοκοδήμος Α. ,εκδόσεις Rosili, Αθήνα 2014

Β)Διαδικτυακή βιβλιογραφία

1. www.kdvm.gr	9. www.tvxs.gr	17. www.paratiritirio.gr
2. www.kathimerini.gr	10. www.excelixi.org	18. www.neagenia.gr
3. www.protothema.gr	11. www.iobe.gr	19. www.youthnet.gr
4. www.brightclub.com	12. www.icap.gr	20. www.3kps.gr
5. www.studentlife.com	13. www.getbusy.gr	21. www.eurobank.gr
6. www.eoppep.gr	14. www.startupgreece.gr	22. www.espa.gr
7. el.wictionary.org	15. www.eene.gr	23. www.theegg.gr
8. www.lib.teipat.gr	16. www.sev.gr	24. www.imerisia.gr

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

ΕΠΑνΕΚ 2014-2020

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ»

ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΠΑνΕΚ
4,67 ΔΙΣ. € Δ.Δ.

Έως σήμερα έχουν εξειδικευτεί δράσεις συνολικού π/ν **1,77 δισ. €** (38% του ΕΠΑνΕΚ)

Έχουν εκδοθεί 39 προσκλήσεις με π/ν **680 εκατ. €**
και 14 αποφάσεις ένταξης **69,4 εκατ. € Δ.Δ.**

Εώς το τέλος του 2016 θα ενταχθούν επιπλέον δράσεις **450 εκατ.€**

ΕΠΑνΕΚ 2014-2020

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ»

4 + 1 ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ ΕΠΑνΕΚ

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ Γ' ΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

€ 50.000.000	16.193	420 εκατ. €	25.887	2.065
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ Π/Υ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΥΠΟΒΑΛΗΘΗΚΑΝ	Π/Υ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΠΟΥ ΥΠΟΒΑΛΗΘΗΚΑΝ	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΘΑ ΕΝΙΣΧΥΘΟΥΝ

ΝΕΟΦΥΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

€ 72.000.000	5.626	340 εκατ. €	60.455	1.273
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ Π/Υ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΥΠΟΒΑΛΗΘΗΚΑΝ	Π/Υ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΠΟΥ ΥΠΟΒΑΛΗΘΗΚΑΝ	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΘΑ ΕΝΙΣΧΥΘΟΥΝ

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΜΜΕ

€ 180.000.000	2.552	324 εκατ. €	127.100	1.650
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ Π/Υ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΥΠΟΒΑΛΗΘΗΚΑΝ	Π/Υ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΠΟΥ ΥΠΟΒΑΛΗΘΗΚΑΝ	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΘΑ ΕΝΙΣΧΥΘΟΥΝ

ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΜΜΕ

€ 220.000.000	9.577	1,2 δισ. €	118.976	2.060
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ Π/Υ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΥΠΟΒΑΛΗΘΗΚΑΝ	Π/Υ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΠΟΥ ΥΠΟΒΑΛΗΘΗΚΑΝ	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΘΑ ΕΝΙΣΧΥΘΟΥΝ

ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΓΝΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟΝ ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ

Π/Υ **€ 30.000.000** ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΕΩΣ **20.09.2016**

ΕΠΑνΕΚ 2014-2020

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ»

Α' ΚΥΚΛΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

33.948

έγκυρες προτάσεις
προς αξιολόγηση

90.000

αξιολογήσεις

450-510

αξιολογητές

30 ημέρες

για ολοκλήρωση
αξιολόγησης

Από τα μέσα Σεπτεμβρίου: σταδιακά η δημοσίευση των καταλόγων των δυνητικά εντασσόμενων
Εντός του 2016: η χρηματοδότηση για τα προγράμματα (επιχειρηματικότητας) του ΕΣΠΑ

ΕΠΑνΕΚ 2014-2020

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ»

Β' ΚΥΚΛΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΜΕΣΑ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2016

ΕΠΙΛΕΚΤΑ 2014-2020

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ»

ΝΕΕΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ ΕΩΣ ΤΕΛΗ 2016

Αναβάθμιση υφιστάμενων επιχειρήσεων μεσαίου μεγέθους
με προσωπικό 50 - 250 άτομα & μέχρι 50 εκατ. € κύκλο εργασιών

ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ Π/Υ

Ανάπτυξη clusters, meta-clusters και άλλων δομών ενεργού στήριξης της επιχειρηματικότητας
για τη δημιουργία εγχώριων αλυσίδων αξίας στους στρατηγικούς κυρίως τομείς της χώρας

ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ Π/Υ 45 εκατ. €

Ενίσχυση συμπράξεων επιχειρήσεων με ερευνητικούς φορείς
για την προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία

ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ Π/Υ

Ενίσχυση της Ευρωπαϊκής E&T Συνεργασίας – Πράξη επιχορήγησης ελληνικών φορέων
που συμμετείχαν επιτυχώς σε κοινές προκηρύξεις υποβολής προτάσεων των ευρωπαϊκών δικτύων ERANETs

ΕΛΑΧΙΣΤΟΣ Π/Υ 16 εκατ. €

Εξοικονομώ κατ' οίκον II

Π/Υ 245 εκατ.€ δ.δ.

Δημιουργία επιχειρηματικών πάρκων τοπικής εμβέλειας
για τη μεταποίηση και την εφοδιαστική αλυσίδα

ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ Π/Υ 40 εκατ. €

Ενίσχυση της περιβαλλοντικής βιομηχανίας
για την αξιοποίηση υγρών, στερεών και αερίων απορριπτικών και απορριμμάτων τρίτων

ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ Π/Υ 30 εκατ. €

Ενίσχυση της ίδρυσης νέων τουριστικών μονάδων ή επέκτασης υφιστάμενων
με την ανεγερση νέων μοναδων

ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ Π/Υ 240 εκατ. €

ΕΠΙΛΕΚΤΑ 2014-2020

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ»

ΝΕΕΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ Α' ΕΞΑΜΗΝΟ 2017

Voucher Ευρεσιτεχνίας - κατοχύρωση ευρεσιτεχνιών και προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας
σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο

Αναβάθμιση επιχειρήσεων της πολιτιστικής και δημιουργικής βιομηχανίας

Αναβάθμιση εταιριών franchising

Αναβάθμιση επιχειρήσεων λιανεμπορίου στους τομείς:
εξοικονόμησης ενέργειας, logistics, Τεχνολογιών Πληροφορικής & Επικοινωνιών

Ψηφιακό voucher - κουπόνια αγοράς
ηλεκτρονικού εξοπλισμού και ψηφιακών υπηρεσιών για όλες τις ΜΜΕ επιχειρήσεις
(remote παραγγελιοληψία, ηλεκτρονικό κατάστημα, κ.ά.)